

Latvijas Okupācijas muzeja *Nākotnes Nams* iestrēdzis Rīgas pilsētas birokrātijā.

Liekas, ka par spīti Rīgas pilsētas domes priekšsēdētāja Nila Ušakova publiski paustajam, arhitektes Zaigas Gailēs un viņas domubiedru grupas centieni apturēt arhitekta Gunāra Birkerta projektēto Latvijas Okupācijas muzeja *Nākotnes Namu* nonākuši Rīgas pilsētas institūciju aizgādībā.

Rīgas pilsētas Attīstības departaments ir atļāvis Rīgas pilsētas būvvaldei līdz 2016. gada 11. maijam pagarināt lēmuma pieņemšanu par būvatļaujas izsniegšanu Latvijas Okupācijas muzeja ēkas Strēlnieku laukumā 1 rekonstrukcijai. Kā lēmuma pamatojums minēts fakts, ka Rīgas pilsētas arhitekta atzinums Būvvaldē saņemts tikai divas dienas pirms termiņa notecēšanas, 2015. gada 8. septembrī, "radot nepieciešamību pēc papildus laika [dokumentācijas] izvērtēšanai kopsakarībā ar lietas materiāliem un spēkā esošo būvniecības procesu reglamentējošo normatīvo aktu prasībām".

Latvijas Okupācijas muzeja biedrība un Latvijas Okupācijas muzejs protestē pret šādu rīcību. Šāds pagarinājums, ja Rīgas pilsētas būvvalde izmantos visus atvēlētos astoņus mēnešus, nozīmē, ka

- Valsts akciju sabiedrībai *Valsts nekustamie īpašumi* nebūs iespējams paredzētos ēkas būvdarbus pabeigt līdz 2011. gada 8. jūlija Ministru kabineta rīkojuma Nr.307 18.08.2014.gada redakcijā noteiktajam projekta izpildes termiņam 2016. gada 1. oktobri, kas jau tagad pagarināts līdz 2017. gada 1. jūlijam;
- nebūs iespējams uzcelt tai pašā rīkojuma redakcijā paredzēto Padomju okupācijas upuru piemiņas memoriālu, kura celtniecība tieši atkarīga no Muzeja ēkas celtniecības un kura izpildes termiņš noteikts 2017. gada 1. jūlijā;
- Latvijas Okupācijas muzejam nebūs iespējams iekārtot jaunu, mūsdienīgu ekspozīciju un attīstīt pilnvērtīgu darbību Latvijas simtgadē, 2018. gadā;
- vēl ilgstoši strādājot pagaidu telpās ar stipri samazinātu apmeklētāju skaitu, arvien vairāk pieaugs Muzeja operatīvā budžeta deficīts un Muzejam radīsies vēl tālāki finansiāli zaudējumi, kas jau tuvāko gadu gaitā apdraudēs Muzeja eksistenci.

Konstatējam, ka Rīgas pilsētas institūciju rīcība ir klajā pretrunā Rīgas pilsētas domes priekšsēdētāja Nila Ušakova publiski paustajiem apgalvojumiem, ka viņam rūp Muzeja ēkas celtniecības iespējami drīza pabeigšana. Tā kā Būvvalde savlaicīgi saņēmusi gan Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības padomes, gan arī Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atzinumus, kas atbalsta projekta realizāciju, secinām, ka tieši Rīgas pilsētas institūcijas tagad ir primāri atbildīgas par projekta aizkavēšanu un no tās izrietošajām sekām.

Konstatējam, ka šāda projekta aizkavēšana ir pretēja Latvijas Republikas Saeimas, valdības, valsts prezidenta un citu augstu amatpersonu skaidri izteiktajai vēlmei un atkārtotajam atbalstam šī valstij nozīmīgā projekta realizācijai. Muzeja paplašināšana jau ietverta Saeimas 2006. gada anotācijā; pirmais Ministru kabineta rīkojums Nr. 286 „Par Latvijas Okupācijas muzeja ēkas Rīgā Latviešu strēlnieku laukumā 1, rekonstrukciju” tika apstiprināts 2007. gada 17. maijā; projekta Plānošanas un arhitektūras uzdevumu (PAU), uz kuru pamatojas Būvvaldē iesniegtais tehniskais projekts, Būvvalde izsniedza 2008. gadā; tā derīguma termiņš pagarināts 2011. gadā. Gan Muzeja paplašinātā ēka, gan Memoriāls ir iekļauti 2010. gadā apstiprinātajā Latviešu strēlnieku laukuma detaļplānojumā. Nav objektīvu iemeslu likt tālākus šķēršļus šī ilgi apspriestā, apstiprinātā un celšanai sagatavotā projekta īstenošanai.

Konstatējam, ka projekta tālāka aizkavēšana, lai kādu Rīgas pilsētas minēto iemeslu, apsvērumu, ieganstu vai rīcības dēļ, nopietni apdraud Muzeja spēju pildīt 2006. gadā pieņemtā Latvijas Okupācijas muzeja likumā noteiktos valstij svarīgos Muzeja uzdevumus. To pilna izpilde nepieciešama tieši tagad, kad Latvijai jāstāpjas ar Krievijas informatīvā kara centieniem Latvijai un pasaulei uzspiest savu versiju par Hitlera-Staļina paktu un tā sekām Latvijā – padomju un nacistiskās Vācijas okupāciju un abu okupāciju nodarījumiem pret Latvijas valsti un tautu.

Tādēļ prasām Rīgas pilsētas domes priekšsēdētāja un atbildīgo Rīgas pilsētas institūciju nekavējošu rīcību, lai Rīgas pilsētas būvvalde bez tālākas kavēšanās veiktu savus uzdevumus un izsniegtu būvatļauju Latvijas Okupācijas muzeja ēkas rekonstrukcijai.

Valters Nollendorfs

Latvijas Okupācijas muzeja biedrības valdes priekšsēdis